

УТВЪРЖДАВАМ!

**РЕКТОР:
(ПРОФ. Д-Р ХРИСТО БОЗОВ, ДМ)**

**СТАНДАРТ ЗА ЕЛЕКТРОННО ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
В БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Стандартът за електронно дистанционно обучение в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ (БДУ) е документ, който определя правилата, насоките и характеристиките при изработване и утвърждаване на учебна документация за електронна и дистанционна форма на обучение (ЕДФО).

2. Настоящият документ е подчинен на *Стандарт за учебна документация на БДУ*, като допълва някои аспекти, свързани с ЕДФО. Целта му е да се постигне оптимален ред и качество в организацията на учебния процес в ЕДФО в Университета.

3. Дистанционната форма на обучение в БДУ се урежда с *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение*.

4. Обучението в дистанционна форма се извършва съгласно разпоредбите на чл. 42. (10) и (11) от ЗВО. Прилага се за придобиване образователно-квалификационните степени — „професионален бакалавър”, „бакалавър”, „магистър” и образователната и научна степен „доктор”, както и за повишаване квалификацията на специалисти с висше образование.

5. Съгласно *Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища*, Чл. 3. (3) дистанционната форма на обучение е равнопоставена на редовната форма на обучение по отношение на съдържанието на учебния план, изискван брой кредити за съответната специалност, диплома за придобита образователно-квалификационна степен и професионална квалификация.

6. Обучението в дистанционна форма се провежда по учебна документация (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, изискван брой кредити за получаване на диплома за придобита образователно-квалификационна степен и професионална квалификация), разработена за съответната специалност в редовна форма на обучение.

7. Учебният процес в дистанционна форма на обучение се осъществява преимуществено чрез средства за електронно обучение и електронно управление с отдалечен достъп до:

1). Индивидуални и групови електронни учебни дейности, електронно учебно съдържание, оценяване и педагогическа комуникация;

2). Електронни административни услуги за съпровождане на жизнения цикъл на учебния процес, за предоставяне на информация, за издаване на документи, за уреждане на студентско положение, за изпълнение на студентски задължения и др.

8. Студентите обучаващи се в редовна и задочна форма на обучение в БДУ имат право да използват учебните средства, разработени за студентите в дистанционна форма на обучение.

9. Съгл. Чл. 8. (1) от *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на ЕДФО* Дистанционната форма на обучение се организира въз основа на информационен пакет, който по предложение на основното звено, провеждащо обучението, и след аргументирано становище на Експертния съвет на Центъра за дистанционно обучение се утвърждава от Академичния съвет.

10. Информационният пакет включва учебната документация (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, график на учебния процес); списък на екипа от преподаватели, администратори и технически състав; инструкция за достъп до електронните ресурси и услуги; описание на системите на изпитване и оценяване; ръководство за ползване на платформата за дистанционно обучение; ръководство за студента или докторанта, подготвящ се в дистанционна форма.

II. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДИСЦИПЛИНА В ЕДФО (учебна програма)

1. *Стандартът за учебна документация на дисциплина за ЕДФО* е изцяло съобразен със *Стандарта за учебна документация на дисциплина в БДУ*, с който се регламентират изискванията към структурата и съдържанието на учебната програма и въвежда правила за нейното разработване и утвърждаване.

2. *Стандартът за учебна документация на дисциплина за ЕДФО* въвежда допълнителни изисквания към структурата и съдържанието на учебната програма за ДО, отнасящи се до спецификата му.

3. Структурата и съдържанието на учебната програма за ДО се базира на правилата в Раздел II, т. 4 от *Стандарта за учебна документация на дисциплина в БДУ*. Учебната програма се структурира по стандартен формат по разработен формуляр, в който са включени и секции *Планирани учебни дейности и методи на преподаване* и *Техническо осигуряване на обучението и списък на екипа*, отразявайки спецификата на ЕДФО (*Приложение ДО 1*).

4. При попълване на формуляра за учебна програма се спазват изискванията на Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища за присъствено обучение не повече от 15% от общия брой часове по учебния план на съответната специалност в редовна форма на обучение.

5. Правилата за проектиране и утвърждаване на учебна програма за нова и за актуализиране на учебна дисциплина са описани в *Стандарт за учебна документация на дисциплина в БДУ*, Раздел II, т. 5 и т. 6.

III. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН ЗА ЕДФО (квалификационна характеристика и учебен план)

Стандартът за квалификационна характеристика и учебен план за ЕДФО е изцяло съобразен със *Стандарта за учебна документация за специалност по образователно-квалификационна степен (квалификационна характеристика и учебен план) в БДУ*.

A. Университетски стандарт за квалификационна характеристика за ЕДФО

1) Съгл. *Стандарт за учебна документация в БДУ, Раздел III, А. Университетски стандарт за квалификационна характеристика, т. 4*, квалификационните характеристики не зависят от формите, методите и средствата за обучение.

2) Квалификационна характеристика за ЕДФО се структурира по стандартен формат по разработен формуляр (*Приложение ДО 2*).

Б. Университетски стандарт за учебен план за ЕДФО

1). За разработване на учебен план за ЕДФО се следват изискванията към структурата и съдържанието от *Стандарт за учебна документация в БДУ, Раздел III, Б. Университетски стандарт за учебен план*.

2) *Стандартът за учебна документация ЕДФО* въвежда допълнителни изисквания към структурата и съдържанието на учебния план за ДО, отнасящи се до спецификата му.

3) Учебният план за ЕДФО се структурира по стандартен формат по разработени формуляри за ОКС „Бакалавър“, ОКС „Магистър“ – 3 и 4 семестъра (*Приложение ДО 3, Приложение ДО 4, Приложение ДО 5*).

4) В учебния план за ЕДФО общият хорариум на аудиторната заетост се формира от:

- Аудиторни часове (лекции, семинарни, практически упражнения и др., напр. стажове и практики), проведени във виртуална класна стая чрез дигитални технологии за управление на учебния процес, софтуерни платформи за дистанционно обучение с възможности за синхронно и асинхронно обучение и отдалечен оторизиран постоянен достъп на обучавани, преподаватели;

- Аудиторни часове, проведени присъствено (при необходимост) – лекции, семинарни, практически упражнения и др.

5) В учебния план за ЕДФО общият хорариум на извънаудиторната заетост се формира от:

- Контролни работи, тестове – за периодично оценяване на усвоените знания;

- Казуси, есета, курсови задачи – за анализиране на реални или теоретични проблеми чрез писмени разработки, чрез развиване на критическо мислене и прилагане на придобитите знания в практически контекст;

- Самостоятелна подготовка - работа с учебни материали, научни източници и допълнителни ресурси, както и изпълнение на индивидуални задачи за задълбочаване на познанията.

IV. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕКТРОНЕН УЧЕБЕН РЕСУРС

1). *Университетският стандарт за описание на електронен учебен ресурс* регламентира структурата, изискванията за създаване, оформление и представяне на електронни учебни материали в среда за електронни и дистанционни форми на обучение.

2) *Университетският стандарт за описание на електронен учебен ресурс* определя унифициран подход за организиране на учебното съдържание, което

улеснява достъпността, използваемостта и ефективността на ресурсите за студенти и преподаватели.

3) Изисквания към структурата и съдържанието на електронен учебен ресурс:

1. Общи изисквания

1. Обща информация за електронния учебен ресурс (ЕУР):

- *Вид на електронния учебен ресурс*: лекция, тест, мултимедиен материал, казус и т.н.;

- *Изисквания за достъпност*: размер на файлове, формати – PDF, MP4, HTML, специфични изисквания и т.н.

2. Структура на учебния ресурс

- *Заглавна информация*: Наименование на ЕУР, дисциплина, автор, институция, език на ресурса, година;

- *Предназначение*: специалност, ОКС „бакалавър“/“магистър“, професионално направление и област на висше образование на обучаемите);

- *Кратко описание* на ЕУР;

- *Учебни цели*: планирани знания и умения, които да придобият обучаемите;

- *Очаквани резултати*: очаквани знания и умения, които са придобили обучаемите;

- *Методология и интерактивност* – описание на подхода към обучението (самостоятелна работа, дискусии, тестове и др.).

- *Съдържание*: модули, теми, ключови понятия, визуални и мултимедийни елементи;

- *Оценяване и проверка на знанията*: видове тестове, практически задачи, дискуссионни въпроси.

3. Техническо описание и мултимедийни изисквания

- Поддържани файлови формати (текстови, аудио, видео, презентации);

- Адаптивност към различни устройства (мобилна съвместимост, responsive дизайн);

- Авторски права и цитиране на източници;

- Указания за ползване и поддръжка.

V. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕКТРОНЕН УЧЕБЕН КУРС

1). *Университетският стандарт за описание на електронен учебен курс* регламентира структурата, съдържанието и техническите изисквания за създаване и поддръжане на курсове в среда за електронно и дистанционно обучение.

2) *Университетският стандарт за описание на електронен учебен курс* определя унифициран подход за организиране на учебните материали и

активности, улеснява студентите и преподавателите и осигурява качество в обучението.

3) Изисквания към структурата и съдържанието на електронен учебен курс:

1. Общи изисквания

1. Обща информация за електронния учебен курс (ЕУК):

- *Наименование на електронния учебен курс;*
- *Автор/автори на ЕУК;*
- *Предназначение:* дисциплина, специалност, ОКС „бакалавър“/“магистър“, професионално направление, област на висше образование на обучаемите;
- *Език на ЕУК,*
- *Година на създаване;*
- *Средства за разработка (софтуер).*

2. Описание и образователни цели на ЕУК

- *Кратко описание на ЕУК, кратко описание на курса, насочеността му и предназначение;*
- *Тип на ЕУК:* за теоретична/практическа подготовка, самоподготовка;
- *Начин на провеждане на курса:* синхронно (вебинари, онлайн срещи) и/или асинхронно (самостоятелна работа с материали);
- *Интерактивност и комуникация:* дискуссионни форуми, чатове, възможност за индивидуални консултации;
- *Достъпност на курс през различни устройства (десктоп, таблет, мобилен телефон);*
- *Формати на материалите (PDF, PPT, MP4, HTML, SCORM, xAPI и др.).*
- *Защита на авторските права:* всички ресурси трябва да отговарят на академичните и етичните стандарти на БДУ;
- *Технически изисквания:* необходими софтуерни платформи, инструменти и ресурси (средства за изпитване и оценяване, средства за удостоверяване на самоличност, ресурси за студенти със специални образователни потребности, антиплагиатство и т.н.).

3. Екип, осигуряващ ЕУК

- *Академичен екип* от преподаватели: създават електронното съдържание, провеждат обучението, консултации, оценяване на обучаемите и т.н.;
- *Технически екип*, обезпечаващ комуникационната свързаност, техническата поддръжка, сигурността и достъпността на курса.

VI. ОСНОВНИ ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИИ

Учебните средства представят цялото планирано учебно съдържание, разделено на отделни теми, които са логически свързани и съобразени с учебната програма на съответната дисциплина.

Учебникът е издаден във вид на книжно тяло и трябва да съдържа следните задължителни елементи:

- Въведение в учебната дисциплина;
- Разделено по теми съдържание, като всяка тема има следните компоненти:
 - Цели - защо се изучава темата;
 - Изложение - текстът трябва да е хармонично разделен на отделни части, като ключовите понятия и съществени моменти да бъдат маркирани;
 - Обобщение;
 - Въпроси за самоподготовка.
- Обобщение и заключение;
- Приложения:
 - Ключови думи и понятия;
 - Примерен тест, валиден за изпит по дисциплината;
 - Указания за създаване на курсови работи, проекти, реферати и есета.

Електронен учебник - учебното му съдържание е изградено в системата за ЕДФО, като се използват интерактивните и мултимедийните възможности на средата. Задължителни елементи - същите като при учебник на хартиен носител, като е препоръчително да се използват следните допълнителни елементи:

- Интерактивни елементи - интерактивни графики, таблици, изображения;
- Презентации;
- Виртуални ресурси, връзки към сайтове, виртуални библиотеки и други ресурси;
- Задачи и електронни тестове за самоподготовка;
- Видео и аудио материали;
- Форум - обсъждане на тема (по инициатива на преподавателя);
- Блог - въвеждане на материали в обособен за целта блог към курса
- Речник;
- Примерно разработени самостоятелни работи;
- Статии.

Видеолекцията представлява запис на реално проведена със студенти лекция. Преподавателят трябва да бъде в кадър по време на лекцията; на записа да се чува ясно и членоразделно речта му, както и евентуалните дискусии със студентите. Трябва да се вижда ясно и разбираемо написаното на дъската, както и други помагачи преподаването визуални дейности. Съпътстващите видео записа

презентации, снимки, чертежи и схеми трябва да бъдат вложени по време на лекцията.

Учебен филм - представя нагледно основните явления и процеси, свързани с курса. Може да бъде цялостен (тематичен) или самостоятелен фрагмент. Учебният филм:

- Има изяснена целенасоченост, започва с увод и завършва с изводи;
- Характеризира се с научна достоверност, като специалните термини се дефинират.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият *Стандарт за електронно дистанционно обучение в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“* отменя *Стандарт за електронно дистанционно обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“*, приетат с решение на Академичен съвет 31.01.2013 г.

§ 2. *Стандартът за електронно дистанционно обучение в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“* е приет с решение на Академичен съвет с Протокол № / . .2025г.

Технически секретар:
(доц. д-р П. Стефанова)

Секретар:
(доц. д-р П. Милушева)